

Aquest és on crien. És confortable, net i polit. El recobreixen de dins de molsa, plomes, pèls de xai...

El primer zel comença el mes de març. Es caracteritza per tremendes persecucions, ja que hi ha una proporció de tres mascles per femella. S'emboiquen en terribles lluites i sempre hi ha baixes. El període de gestació sol durar 33 dies. Els esquirolets neixen nus, sords i amb els ulls tancats que obren als nou dies. El nombre de cries pot ser de 3 a 7. Al 40 dies, ja desmamats, surten del niu i comencen a menjar.

Al mes de juny solen tenir una altra cria i si el temps ho permet poden tornar a parir.

• Alimentació

L'esquirol menja fruits, brots tendres, pi-nyons de pi, avellanes, castanyes, aglans, grana de faig, maduixes silvestres... De les peres i pomes llencen la polpa i mengen les llavors. Quan estan en captivitat, l'ametlla amarga és un verí mortal.

L'esquirol és un lladregot i un xafarder. Quan troba un niu l'ha d'anar a mirar i segur que en trencarà un ou. Emmagatzema el menja enterrant o amagant l'aliment que li sobra, això a l'entrada de la tardor.

Actualment la caça de l'esquirol és prohibida, però abans sí que es caçava, fins i tot

hi havia gossos especialitzats. Era una cacera lenta i divertida. L'esquirol sempre es posava al costat contrari del tronc (enlairat) on érem nosaltres. Si anaves sol havies de treure't el jersei o la jaqueta, posar-la sobre un bastó com un espantaocells i donar la volta a l'arbre per trobar-lo darrera el tronc. Tot això a certa distància.

Els salts que fa són increïbles. Quan es llencen, van amb la cua estirada. Els grans caçadors d'esquiroles mai li tiraven al vol, perquè deien que no se'l podia ferir i el tret havia de ser segur.

La seva carn era molt apreciada, ja que era blanca, aromàtica i d'un sabor exquisit. En feien uns grans arrossos.

La seva pell és molt valorada en alguns països. Tal vegada allà deu tenir un color més gris.

Els seus enemics principals són el gorjablanc, el gat mesquer, la marta, la guilla i els rapinyaires.

Un poeta olotí, Jaume Bofill i Matas, que utilitzava el nom de Gerau de Liost, en un dels seus versos, diu que la cua i el moviment d'aquest animallet serveix per explicar el gòtic florent.

Joan Masllopart i Bassols

PARLAMENT SOBRE EL BISBE FONT

Amb motiu de la celebració del 50è aniversari de la mort del bisbe Ramon Font, fill de la vila de Rupit, Joan Font i Romagosa va fer el següent parlament.

Mossèn Manel m'ha encarregat que fes una apologia del nostre bisbe Font. Qui sap si ho ha fet, perquè sovint sóc lector a l'església, o per la coincidència del meu cognom amb el de l'il·lustre personatge que avui homenatgem. Per ambdós motius ho he acceptat agradosament, ja que això m'ha obligat a un intent de penetració en el perfil d'aquest insigne rupitenc que tan merescudament obtingué la mitra.

El nostre estimat bisbe nasqué a Rupit el dia vint de febrer del 1874, i fou batejat a l'església de Sant Miquel amb els noms de Ramon, Josep i Vicenç Font i Farrés. Els seus pares, Vicenç Font, de Campdevàno, i Rosa Farrés, de Rupit, tingueren nou fills (tres nois i sis noies), de manera que en Ramon visqué en un interessant ambient de família nombrosa.

En Ramon estudià al Seminari de Barbastro, alternant amb alguns cursos en el de Vic, i professà el 20 d'agost de 1893 a Cervera, on continuà els estudis de filosofia i teologia. Fou sacerdot el 1901, als 27 anys, al Col·legi de Santa Maria de la Calzada, a Logronyo.

Actuà a Aranda de Duero com a administrador. Després fou destinat a la viceprovíncia claretiana del Perú, a Bolívia, i més endavant a la Comunitat claretiana de Santiago de Xile. Esdevingué Superior del Seminari del Perú, des d'on organitzà diverses fundacions. Fou consagrat bisbe de Tarija (Bolívia) el 1925, quan tenia 51 anys. Com a bisbe canvià lleugerament de nom: passà a dir-se Ramon Maria Font i Farrés. El 1937 promogué el Congrés Eucarístic de Tarija. A l'any 1929 vingué a Espanya, per visitar les exposicions internacionals de Sevilla i Barcelona, però sobretot per poder venir el seu estimat poble de Rupit. Això succeí quan tenia 55 anys, el dia 10 d'agost, que és la diada que commemorem. Els rupitencs l'honoraren amb entusiasme. A les deu del matí amb ornaments diversos, fogueres i focs d'artifici. El dia 11, a les 10.30 amb un Passant Carrer, i amb Missa solemne a les 11, i diversos actes a les 12, ja a la plaça que porta el seu nom. A continuació es féu un dinar a l'ajuntament i a les 4 i a les 5 sardanes.

El 18 de juliol de 1947, després d'uns anys de patir ceguesa, caigué greument malalt i morí santament als 73 anys el dia 16 d'agost de 1947, o sigui que d'aquí a sis dies farà cinquanta anys. Mossèn Manel, que ha estudiat a fons la vida de Mossèn Ramon, explica que aquest era un home robust, alegre, humil, senzill, magnànim, i diu que fou un gran bisbe, excel·lent missioner i gran devot de la Verge i del rés del Rosari.

Fins aquí m'he limitat a fer una descripció, gairebé sinòptica, de l'exemplar figura del nostre bisbe Font, el qual exercí eminentment de missioner i evangelitzador per terres americanes. El bisbe Ramon féu, in-

*Ramon Font i Farrés, bisbe de Tarija i fill il·lustre de Rupit
Foto cedida per Jaume Gorgals i Arau*

dubtablement, una ofrena de la seva vida a favor d'aquests ideals d'amor al proïme, i ho hagué de fer lluny de la seva terra, segurament amb un pregó enyorament del seu poble, del seu Rupit, del Collsacabra, d'Osona, de Catalunya.

Avui volem testimoniar-li el nostre agraïment i la corresponent devoció. També volem pregar perquè el Senyor el tingui a la seva glòria i també perquè el nostre Ramon Font i Farrés, des del cel, pugui intercedir per tots nosaltres.

Que Déu ho vulgui !

Joan Font i Romagosa
10 d'agost del 1997

EMBOTITS
MANUEL COLOM, SL

c. Major, 28 i 30 Tel. 856 50 58
08569 CANTONIGRÒS (Barcelona)

LA RIBA
hotel*
Angel Font
pania de sau

BAR RESTAURANT - PISCINES - RUTES A CAVALL

Tel. 884 70 23 - tel./fax 884 70 15
08519 VILANOVA DE SAU